

Райна К. Д.,
курсант 2-го курсу факультету № 3
навчального взводу ПС-441
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

науковий керівник –
доцент кафедри філософії та політології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філософських наук, доцент
Підлісний М.М.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

Політична культура - продукт природничо-історичного розвитку. При цьому велику роль у формуванні політичної культури кожної країни відіграють такі фактори, як її геополітичне положення; соціальна і політична структура суспільства; характер суспільних відносин; політичні традиції; особливості національної культури і національної психології.

Соціалізація - процес виборчий, в ході якого йде освоєння тих норм, цінностей, орієнтацій і моделей поведінки в політиці, які найбільшою мірою відповідають інтересам, психології та життєвому досвіду учасників політичного процесу. Процес політичної соціалізації протікає безперервно протягом усього життя людини. У міру накопичення соціального досвіду відбувається постійне видозміна або зміцнення життєвих позицій особистості. Діяльно-практична сутність політичної культури робить найважливішим засобом її передачі і засвоєння історичний досвід. Засобом же передачі історичного досвіду, що робить його чинником актуального політичного процесу, служать політичні традиції. Найбільш ефективним засобом спадкоємності і трансляції політичного досвіду і знань є мова та політичні свідомість.

Необхідність виокремити проблему політичної соціалізації як окремий предмет дослідження зумовлюється непростими процесами включення молоді

до складної системи сучасних соціально-політичних відносин, залученням до активного політичного життя України нового, незаангажованого покоління.

Процеси реформування, що відбуваються в сучасному українському суспільстві, вимагають розглядати проблему політичної соціалізації молоді під особливим кутом зору.

- По-перше, молодь є однією з найбільших соціально-демографічних груп нашого суспільства;
- По-друге, кожний рік економічно активне населення країни поповнюється випускниками навчальних закладів, які прагнуть знайти своє місце в суспільстві;
- По-третє, актуальність політичної соціалізації зумовлюється складністю обставин, у яких опинилася сучасна молодь

Вивчення проблем соціалізації молоді є одним з напрямків соціології - галузі, яка в наш час стає дуже значущою для суспільства. Ось що говорить про об'єкт соціології молоді І.С. Кон: "Молодь - соціально-демографічна група, що виділяється на основі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального становища та обумовлених тим і іншим соціально-психологічних властивостей. Молодість як певна фаза, етап життєвого циклу біологічно універсальна, але її конкретні вікові рамки, пов'язаний з нею соціальний статус і соціально-психологічні особливості мають соціально-історичну природу і залежать від суспільного ладу, культури і властивих даному суспільству закономірностей соціалізації».

Соціалізація молоді являє собою сукупність всіх соціальних і психологічних процесів, за допомогою яких індивід засвоює систему знань, норм і цінностей, що дають можливість йому функціонувати як повноправному громадянину суспільства.

Актуальність даної теми полягає в тому, що в даний час, коли в нашій країні радикально змінюються всі суспільні відносини і соціальні інститути, вивчення особливостей соціалізації молоді стає особливо затребуваною та

актуальною дослідною проблемою, що привертає увагу не лише науковців, але і практичних працівників різного рівня - від політиків до вчителів та батьків.

Величезну роль у політичній соціалізації відіграють засоби масової інформації. Вони здатні впливати на максимальне число людей в найкоротший проміжок часу.

Процес формування політичної культури йде практично протягом усього життя людини. Існують критерії, за допомогою яких можна виміряти рівень політичної культури конкретної особистості на даному часовому відрізку. В цілому виділено три показника, які визначають відповідні рівні сформованості політичної культури особистості.

Показником першого рівня політичної культури особистості є політичне пізнання, що включає такі елементи: а) рівень уваги до політичних подій, б) володіння інформацією і наявність власної думки; в) рівень компетентності в сфері політики.

Молодь України нині знаходиться на етапі зміни ідейних, моральних орієнтирів. Вона надто складно й досить повільно визначає свої позиції як у політичній, так і в інших сферах життя, відтак, у суспільстві певною мірою порушена природна спадкоємність поколінь загалом. На жаль, далеко не всі, від кого залежить доля молодих людей в Україні, це визнають і розуміють.

Молодь - це соціально-демографічна група, що переживає період становлення соціальної зрілості, адаптації до світу дорослих і майбутні зміни. У цей період людина переживає важливий етап сімейної і позасімейної соціалізації, процес становлення особистості, навчання, засвоєння цінностей, норм, установок зразків поведінки, прийнятих у даному суспільстві. Згідно Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» молодь – громадяни України віком від 14 до 35 років. Вивченням потреб молоді займається наука соціологія молоді.

Молоде покоління залишилося без надійних соціальних орієнтирів. Руйнація традиційних форм соціалізації підвищила особисту відповідальність молоді за свою долю, поставивши її перед необхідністю вибору, виявила

неготовність більшості з них включитися в нові суспільні відносини. Вибір життєвого шляху став визначатися не здібностями й інтересами молодої людини, а конкретними обставинами.

Про рівень політичної культури студентів свідчить також їх ставлення до політичних партій, громадських, молодіжних об'єднань, бажання увійти до складу таких об'єднань. Опитування студентів засвідчило, що членами молодіжних громадських організацій є 16% респондентів, громадських рухів - 9%. Байдужість і відсутність будь-якого інтересу до особистої участі в будь-яких громадських, політичних об'єднаннях виявили 8%. У молодіжному середовищі спостерігається також низький рівень інформованості та байдужість до існування та діяльності молодіжних громадських об'єднань.

Також варто звернути увагу на політичні вподобання молоді. Так, наприклад 52% респондентів відповіли, що вони є прихильниками соціально-демократичної партії, 16%- консервативної. Незначний відсоток опитуваних відповіли, що поділяють ідеологію комуністичної чи фашистської партій - 4% в кожній зазначеній партії. Отже, це підтверджує, що студенти зацікавлені в діяльності партій, проте, 20% опитуваних все ще не визначилися зі своїми вподобаннями. Можна зробити висновки, що молодь є політично та соціально неактивною суспільною групою, але разом з тим молоде покоління достатньо чітко розуміє шляхи виходу на політичну арену, а також ресурси та якості які необхідні для цього.

Українська молодь як особлива суспільна група має достатньо велику кількість суб'єктивних та об'єктивних перешкод на шляху самовизначення в політико-ідеологічній сфері, входження в соціально-світоглядну структуру суспільства. Визначення та подолання таких перешкод є передумовою залучення молоді до державотворчих процесів та, як наслідок, «використання» енергії, креативності, завзятості та позитивного настрою молодого покоління у справі розвитку демократичного суспільства та правової української держави.

Список використаних джерел:

1. Руженцева В. І. Політико-ідеологічні ідентифікації українського студентства: фактори впливу // Український соціум. – 2005.
2. Ташченко А.К. Моделі соціалізації молоді в сучасному суспільстві // Соціальні технології. Актуальні проблеми теорії та практики. Міжвузівський збірник наукових праць. Вип. 12. – Київ. - 2007. - С. 88-99.
3. Лукашевич М.П. Особливості соціалізації української молоді в сучасних умовах // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. - № 4. - 2009. - С. 34-36.
4. Соціологія. За ред. Піча В.М. – Київ : “Каравела”, 1999, 2000. Львів, 2004.
5. Молодіжна політика в Україні: аспекти державного та громадського розвитку. – К., 2002. – 15 с.

Станчева Є.І.,
курсант 2-го курсу факультету № 2
навчального взводу ГБ-433
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

науковий керівник –
доцент кафедри філософії та політології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент
Шинкаренко І.О.

ПСИХОЛОГІЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ПРАВОПОРУШНИКІВ

Особистість неповнолітнього злочинця.

Неповнолітній порушник закону – особливий, найбільш важкий об’єкт виховання та перевиховання.